

**การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการ
ในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่
กรณีศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**

**The Driving Forward of Good Governance towards
the New Public Management: The Case Study
of Pibulsongkram Rajabhat University Lecturers**

ยูวดี พ่วงรอด^{1*}

Yuvadee Phongrod^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวนทั้งหมด 417 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One Way ANOVA จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า

1. การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักคุณธรรม และรองลงมาตามลำดับ คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 6 ด้าน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่แตกต่างกัน ส่วนเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

¹ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

* Corresponding author; email: aoryuvadee@gmail.com

3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ พบว่า ในยุคปัจจุบันที่เป็นยุคของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านศาสนาวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้จึงนับว่ามีความท้าทายต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ การเอาัดเอาเปรียบ การแก่งแย่งแข่งขันของผู้คนในสังคม การใช้ระบบอุปถัมภ์ ที่ไม่ได้ตระหนักถึงทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมที่แท้จริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังนับว่าเป็นกับดักที่สำคัญในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเป็นอย่างยิ่ง

คำสำคัญ: การขับเคลื่อน หลักธรรมาภิบาล การปฏิบัติราชการ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

Abstract

This research aims to study the driving forward of good governance towards the new public management as well as to compare such good governance and study problems and obstacles, together with guidelines for driving forward the good governance. This research is the case study of lecturers from Pibulsongkram Rajabhat University. The target group of this research was 417 Pibulsongkram Rajabhat University. The data was collected by distribution of questionnaires which were statistically analyzed by the finding of mean, S.D., t-test, and One-way ANOVA. From the study in pairs by using LSD, it was found that:

1. The driving forward of good governance towards the new public management is overall in a good level. If we consider each aspect, it shows that the mean value belongs to Integrity, next are Participation, Rule of law, Transparency, Responsibility, and Economy, chronologically.

2. The comparison of good governance with the new public management in 6 aspects which can be categorized according to personal by status. It shows that age, educational level, position, working period, and income of Pibulsongkram Rajabhat University War is different. There were opinions on the implementation of good governance in the new public management. In contrast, gender differences there were opinions on the driving of good governance towards public administration in the new era of new public management. not different Statistically significant of 0.05.

3. Problems and obstacles, as well as guidelines for driving forward of good governance towards the new public management were found that in present days of new public management, there are some rapid changes in all aspects i.e. economics, society, politics, as well as religions and cultures. These aspects are considered to be things that

challenge the driving forward of good governance towards the new public management especially in term of corruption problem in government organizations, advantage taking problem, problem in having competition among people in the society, problem in applying the patron-client system without considering the real capacity and morality of that person. These are considered to be important issues which can be a key trap in driving forward of good governance.

Keywords: Driving forward, Good governance, Government work, New public management

บทนำ

“...การปฏิบัติราชการนั้น นอกจากมุ่งกระทำเพื่อให้งานสำเร็จไปโดยเร็วและมีประสิทธิภาพแล้วยังจะต้องกระทำด้วยสติรู้ตัวและปัญญารู้คิดว่า สิ่งใดเป็นความเจริญ สิ่งใดเป็นความเสื่อม อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำ อะไรเป็นสิ่งที่ต้องละเว้นหรือกำจัด ผลที่เกิดขึ้นจึงจะเป็นประโยชน์ที่แท้และยั่งยืนทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม...” (พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน ณ วังไกลกังวล วันที่ 30 มีนาคม พุทธศักราช 2545)

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM : New Public Management) กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยเฉพาะการสะท้อนให้เห็นความสำคัญของ “หลักธรรมาภิบาล” ที่นับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ดังจะเห็นได้จากการหันมาตระหนักและใส่ใจในเรื่องของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาระบบราชการให้มีความเหมาะสมตั้งแต่บทบาทหน้าที่ โครงสร้างอำนาจในระดับต่างๆ รูปแบบองค์กร ระบบบริหารและวิธีการทำงาน ระบบบริหารงานบุคคล กฎหมาย กฎระเบียบ ขอบบังคับ คุณธรรมจรรยาบรรณ วัฒนธรรมและค่านิยม รวมถึงการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ระบบการบริหารงานมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและสมรรถนะเพิ่มขึ้น สามารถเอื้อประโยชน์และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน สังคมและประเทศชาติให้มุ่งไปสู่การพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้า มั่นคง และยั่งยืน

นอกจากนี้ ในฐานะที่ระบบราชการ ถือได้ว่าเป็น “กลไกรัฐ” ที่สำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินและพัฒนาประเทศ เนื่องจากระบบราชการเป็นองค์กรหลักที่มีอำนาจหน้าที่ในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ปัจจุบันในหลายประเทศต่างก็ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะในยุคของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเข้าสู่ยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่จะต้องมุ่งเน้นต่อการให้บริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาระบบราชการในประเทศไทยจึงนับว่าเป็นเรื่องที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยจะต้องให้ความสำคัญ และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ระบบราชการไทยต้องมีการปฏิรูปก็เนื่องมาจากปัญหาของระบบราชการไทยที่มีการสั่งสมมาอย่างยาวนาน อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาเรื่องขนาดขององค์กรที่ใหญ่โต มีความซับซ้อน ผนวกกับจำนวนของบุคลากรที่มีมากส่งผลให้

ระบบการบริหารงานไม่คล่องตัว การทำงานเกิดความล่าช้า เพราะยึดติดอยู่กับกฎ ระเบียบ ที่มากเกินไป รวมถึงการมีวิธีการปฏิบัติงานที่ไม่ทันสมัย ฯลฯ เป็นต้น

หลักธรรมาภิบาล นับว่าเป็นประเด็นที่ให้ความสำคัญกันมายาวนาน ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาล โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งระดับชาติท้องถิ่น ชุมชน และในทุกระดับ นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดว่าการบริหารจัดการประเทศต้องเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เข้มแข็งเพื่อให้เกิดระบบบริหารจัดการที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งนับว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาที่วิกฤตทั้งในภาคเศรษฐกิจสังคมและการเมือง รวมถึงรัฐบาลจะต้องส่งเสริมค่านิยมและวิถีปฏิบัติที่ซื่อสัตย์รับผิดชอบ ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยเฉพาะการลงโทษผู้กระทำความผิดอันเป็นองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นทั้งในวงการภาครัฐและภาคเอกชน อันเป็นเงื่อนไขของการจัดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบหรือคอร์รัปชัน โดยจะต้องมีกฎระเบียบที่เป็นกติกากำหนดไว้ และต้องปลูกฝังในระบบการสร้างคนรุ่นใหม่ ส่วนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า "การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี" ในภาพรวมซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในการกระทำภารกิจใดภารกิจหนึ่งว่าต้องมีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมาย คือ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ที่สำคัญในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ก็ได้ระบุเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ไว้ ดังนี้ หมวด 4 มาตรา 74 วรรคหนึ่ง "บุคคลผู้เป็นข้าราชการ ข้าราชการลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนาจความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี" หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 3 มาตรา 78 "รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยพัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ" และจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงกระบวนการการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นรากฐานสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐ ก็ได้ตระหนักถึงประเด็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งถือว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากความเชื่อที่ว่าบุคลากรจะเป็นผู้ผลักดันให้ภารกิจต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น องค์กรจำเป็นจะต้องมีการกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีคุณลักษณะที่ดีพึงประสงค์และมีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยเกิดความรู้จักห่วงแหนและจงรักภักดีต่อองค์กรของตน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคคลที่นำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อน ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ประจำปีงบประมาณ 2555-2559 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนากุศลกรที่มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและระบบการประเมินผล โดยอิงระบบ สมรรถนะ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถหลักให้แก่บุคลากร โดยนำแนวความคิดการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างรอบด้านในมิติต่างๆ (HR Scorecard) มาใช้ในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ดังตัวอย่าง ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

2.1 มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

2.2 มหาวิทยาลัยมีระบบและกลไกด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานและ

บริหารงานของ บุคลากรทุกระดับอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

ตัวชี้วัด

2.1.1 ระดับความสำเร็จในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ

2.1.2 ร้อยละความพึงพอใจในการบริหารจัดการของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก

2.1.3 จำนวนข้อร้องเรียนในการกระทำผิดจรรยาบรรณและวิชาชีพ

2.1.4 ร้อยละของหน่วยงานที่มีการประกาศหลักเกณฑ์การประเมินผล

การปฏิบัติงานให้ ผู้ได้บังคับบัญชาทราบก่อนการประเมิน

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าหลักธรรมาภิบาลเป็นกระแสที่ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ต่างให้ความสนใจและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานขององค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เป็นความสอดคล้องกับความรู้สึกละและความต้องการของสาธารณะชน และสาธารณะชนก็มีความคาดหวังให้ทุกภาคส่วนมีการปฏิบัติอย่างแท้จริง มิใช่เป็นเพียงแต่กระแสนิยมเท่านั้น หากแต่ด้วยผลลัพธ์ของการดำเนินงานด้วยหลักธรรมาภิบาล จะนำมาซึ่งสันติสุขแห่งมวลมนุษยชาติอย่างยั่งยืน เนื่องด้วยหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีหมายความครอบคลุมถึงหลักการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงเปรียบเสมือนการทบทวน เน้นย้ำถึง

ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลที่ถือเป็นหลักสำคัญที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามจะต้องตระหนัก ใส่ใจ เพื่อนำมาขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมสูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตงานวิจัยออกเป็น 5 ขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาในเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ทั้งส่วนวังจันทน์และส่วนทะเลแก้ว

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวนทั้งหมด 417 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง รายได้

ตัวแปรตาม ได้แก่ การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการในการวิจัยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - สิงหาคม พ.ศ. 2560

ผลที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล
3. ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวนทั้งหมด 417 คน

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้ คือ

- 1) ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ
- 2) วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ทั้ง 6 ด้าน
- 3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒนาพันธ์ เขตต์กัน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย
- 4) ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของของครอนบาค (Cronbach, 1990: 204) แล้วนำมาทดลองใช้ (Try Out) กับพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนขึ้นไป หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM : New Public Management) กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการขับเคลื่อนตามหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

โดยเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวทางของเบสท์ (Best, 1970) ซึ่งมีเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ดังต่อไปนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 อยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 อยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการต่างๆ ดังนี้

1) ทำหนังสือถึงอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2) จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ทำการจัดส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 417 ชุด

- 4) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม
- 5) นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง รายได้ เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ โดยผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่ หาจำนวนและหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) วิเคราะห์เปรียบเทียบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยใช้สถิติอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับ สูงกว่าปริญญาตรี ตำแหน่งที่มีจำนวนมากที่สุด คือ พนักงานมหาวิทยาลัย ระยะเวลาในการปฏิบัติงานแล้ว พบว่าระยะเวลาในการทำงานที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 4-6 ปี รายได้ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 20,000-25,000 บาท

2. การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน

ข้อความ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. หลักนิติธรรม	3.59	.47	มาก
2. หลักคุณธรรม	3.69	.49	มาก
3. หลักความโปร่งใส	3.44	.58	ปานกลาง
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.60	.55	มาก
5. หลักสำนึกรับผิดชอบ	3.42	.58	ปานกลาง
6. หลักความคุ้มค่า	3.39	.60	ปานกลาง
รวม	3.52	.39	มาก

จากตาราง พบว่า ผลการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .49) และรองลงมาตามลำดับ คือ หลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .55) หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .47) หลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.44$, S.D. = .58) หลักสำนึกรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = .58) และหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = .60)

3. เปรียบเทียบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า

3.1 ปัจจัยด้านเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ปัจจัยด้านอายุ พบว่า จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ คือ 31-40 ปี แตกต่างกับ 51-60 ปี, 51-60 ปี แตกต่างกับ 31-40 ปี และกับ 41-50 ปี

3.3 ปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่า จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการ

ภาครัฐแนวใหม่ โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 ปัจจัยด้านตำแหน่ง พบว่า จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD ตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ คือ

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสายวิชาการ แตกต่างกับ พนักงานมหาวิทยาลัย

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสายวิชาการ แตกต่างกับ อาจารย์ประจำตามสัญญา

3.5 ปัจจัยด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่า จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ คือ

4-6 ปี แตกต่างกับ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

7-9 ปี แตกต่างกับ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

มากกว่า 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกับ 4-6 ปี และกับ 7-9 ปี

3.6 ปัจจัยด้านรายได้ พบว่า จากการทดสอบเป็นรายคู่ ใช้วิธี LSD รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้ คือ

15,001-20,000 บาท แตกต่างกับ 25,001-30,000 บาท

25,001-30,000 บาท แตกต่างกับ 15,001-20,000 บาท และกับมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกับ 25,001-30,000 บาท

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า

1. ระดับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน พบว่า

จากผลของการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักคุณธรรม และรองลงมาตามลำดับ คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า สะท้อนให้เห็นได้ว่า หัวใจที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม นั่นคือ หลักของคุณธรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในยุคของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ที่ได้มุ่งเน้นตระหนักถึงการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติราชการนั้น ก็เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ การให้ความสำคัญต่อค่านิยม จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรมและจริยธรรมที่นับว่าเป็นรากฐาน

สำคัญในการพัฒนาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมืออาชีพ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า การจัดการโครงสร้างที่กะทัดรัดและแนวราบ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะ ตลอดทั้งการมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนโดยคำนึงถึงหลักคุณภาพ ตรงกับความต้องการที่แท้จริง เป็นธรรมทั่วถึง เท่าเทียม เพื่อให้ประชาชนทุกคนอยู่ดี กินดี มีความสุขเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และรัชณี ภูตระกูล (2549) ที่ได้เขียนหนังสือเรื่องธรรมาภิบาลกับสังคมไทย ที่มีใจความตอนหนึ่งที่น่าสนใจว่า ธรรมาภิบาล นั่นก็คือ การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาของประเทศ โดยมีการเชื่อมโยง องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน ของสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืนและมีเสถียรภาพ

ดังนั้น การศึกษาวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงมิได้มุ่งเน้นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือด้านใดด้านหนึ่งเป็นสำคัญ หากแต่เป็นการตระหนักถึงการขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานที่มีคุณภาพอย่างเป็นองค์รวม ดังจะเห็นได้จากผลของงานวิจัยรายชื่อของแต่ละด้าน ที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้แสดงทัศนะต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในการปฏิบัติราชการมีการกำหนดภาระหน้าที่หรือขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร และรองลงมาตามลำดับ คือ ในการปฏิบัติราชการมีการใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งผลของงานวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ณาต จันทรสม (2546) ที่ได้ให้แนวคิดไว้ว่า “การบริหารจัดการที่ดี” หรือ “ธรรมาภิบาล” นั่นก็คือ กระบวนการตัดสินใจ และการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณะและสิทธิมนุษยชนโดยหลักการบริหารจัดการที่ดีต้องปราศจากการบิดเบือนใช้ ประโยชน์ในทางที่ผิดและคอร์รัปชัน และเป็นไปตามกฎแห่งกฎหมาย

ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในการปฏิบัติราชการผู้บังคับบัญชาให้ความสนับสนุนแก่สมาชิก ในทีมงานทุกอย่างเท่าเทียมกัน และรองลงมาตามลำดับ คือ ในการปฏิบัติราชการมีความเสียสละ และอุทิศตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานที่กำหนดไว้ ซึ่งผลของงานวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์, ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ (2548) ที่ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง จริยธรรมของการบริหารภาครัฐ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2548 ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในการจัดงานครบรอบ 50 ปี คณะรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่าการบริหารต้องพูดถึงผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา เพราะเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันบางกรณีเป็นเรื่องเดียวกัน เพราะจริยธรรมของการบริหารภาครัฐจะไม่มีทางเกิดผลสำเร็จได้ ถ้าผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาไม่มีจริยธรรม

ดังนั้นการใช้จริยธรรมและคุณธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจะต้องมีจิตสำนึกที่จะนำสิ่งที่ดีไปใช้ และขจัดสิ่งที่ไม่ดีให้หมดไป

ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ในการปฏิบัติราชการมีระบบการตรวจสอบการทำงานในหน่วยงานที่มีขั้นตอนและวิธีปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพสูง และรองลงมาตามลำดับ คือ ในการปฏิบัติราชการมีระบบบริหารการเงินและพัสดุที่รัดกุม ซึ่งผลของงานวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย (2546) ที่ได้กล่าวว่า “ธรรมาภิบาล” เป็นคำที่แปลมาจาก ภาษาอังกฤษว่า Good Governance คำว่า “Good แปลว่า ดี Governance แปลว่า ”การกำกับที่ดี การดูแลอย่างดี ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance จึงเป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดี เพื่อประกันว่าในองค์การจะไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ด้อยประสิทธิภาพ

ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ในการปฏิบัติราชการมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับวางแผน และรองลงมาตามลำดับ คือ ในการปฏิบัติราชการมีการประสานสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีม และสร้างเครือข่ายในการทำงาน ซึ่งผลของงานวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ คณิน บุญสุวรรณ (2540) ที่ได้แสดงทัศนะต่อหลักธรรมาภิบาล ไว้ที่น่าสนใจว่า หลักธรรมาภิบาล จะมุ่งเน้นเรื่องภาพรวมของสังคมที่ทุกฝ่ายจะต้องมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์หรือผลกระทบได้เสียต่อกันอย่างใกล้ชิด เพราะคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การปกปักรักษาไว้ซึ่งความถูกต้องดีงาม อันมิใช่เป็นความปรารถนา ความต้องการ หรือเป็นหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่เป็นความปรารถนา ความต้องการ หรือเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่มีอยู่ในสังคม

ด้านหลักสำนึกรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ในการปฏิบัติราชการมีความยืดหยุ่นในการทำงาน โดยเปิดรับข้อมูลมุมมองความคิดเห็นใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำมาประยุกต์หรือปรับใช้กับงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งผลของงานวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยอนันต์ สมุทรวานิช (2543) ที่ได้แสดงทัศนะต่อหลักธรรมาภิบาล หรือการจัดการที่ดี ตามหลักสากลที่ว่า

1. จะต้องตระหนักและเน้นความรับผิดชอบต่อสาธารณชน หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
2. จะต้องตระหนักและเน้นความโปร่งใส กล่าวคือ สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้
3. จะต้องตระหนักและเน้นความมั่นใจ หมายถึง การมีหลักการที่แน่นอนเป็นธรรมที่ทำให้สาธารณชนมั่นใจ
4. จะต้องตระหนักและเน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินการในด้านกิจการของรัฐ

ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ในการปฏิบัติราชการมีการบริหารบุคคล รวมทั้งการประเมินงานด้านอื่นๆ ในการดูแลและจัดการทรัพยากรบุคคล การกำหนดภาระงาน การสรรหา และการคัดเลือกบุคคล ที่มีคุณภาพและหลากหลาย ซึ่งผลของงานวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ อานันท์ ปันยารชุน (2542) ที่ได้แสดงทัศนะต่อ ธรรมาภิบาล

ไว้อย่างน่าสนใจว่า ธรรมชาติของงานนี้เป็นผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรม ซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป ภาครัฐ และเอกชนมีประโยชน์ร่วมกันได้กระทำการไปหลายทางและมีลักษณะเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. เปรียบเทียบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า

อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ มีผลต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ส่วน เพศ ไม่มีผลต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันอาจมีผลและไม่มีผลต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แต่ทั้งนี้ การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ต่างก็ล้วนจะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ หลากๆ ปัจจัย โดยเฉพาะปัจจัยด้านตัวบุคคลที่นับว่าเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ดังตัวอย่างแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่กล่าวถึงความสำคัญของคนหรือบุคลากรในองค์กรไว้อย่างน่าสนใจว่า “...องค์กรใดก็ตามจะบรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือ คนหรือบุคลากรในองค์กร ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด และเป็นที่ยอมรับกันว่ามนุษย์หรือคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และสำคัญที่สุดตามหลักการบริหาร การสร้างเสริมความต้องการในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร เพื่อให้มีความรู้สึกที่ดีในการปฏิบัติงาน และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อความสำเร็จของงานและขององค์กรอย่างต่อเนื่องสมบูรณ์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารที่ต้องคำนึงถึงเพราะด้านความต้องการในการปฏิบัติงานย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพของงานตยิ่งขึ้น ทำให้บุคลากรเกิดความพอใจในการปฏิบัติงาน ทุ่มเทศความรู้ ความสามารถมีความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงานอย่างแท้จริงไปสู่ความรัก ความผูกพันและความซื่อสัตย์ในองค์กร...” นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ ฤทธิจักร (2550) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของบุคลากรสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม” โดยผลการศึกษาพบว่า บุคลากรสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีทัศนะต่อธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย กลุ่มที่ปฏิบัติงานในสายงานสนับสนุนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานในสายงานหลัก อาจเป็นเพราะกลุ่มสายงานหลักและกลุ่มสายงานสนับสนุนของ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่ความรับผิดชอบต่องานแตกต่างกัน แต่ทั้งสองสายงานต้องประสานการทำงานร่วมกัน จึงกล่าวได้ว่า หลักธรรมาภิบาลนี้ เป็นที่ยอมรับและสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี ที่ทุกภาคส่วนสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนางานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะองค์กรภาครัฐ ซึ่งมีกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยมีกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีให้หน่วยงานภาครัฐ นำมาปรับปรุงงานในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับธรรมาภิบาล

3. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด พบว่า

ในยุคปัจจุบันที่เป็นยุคของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านศาสนาวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้จึงนับว่ามีความท้าทายต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ การเอาัดเอาเปรียบ การแก่งแย่งแข่งขันของผู้คนในสังคม การใช้ระบบอุปถัมภ์ ที่ไม่ได้ตระหนักถึงทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมที่แท้จริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังนับว่าเป็นกับดักที่สำคัญในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น การขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติอย่างมีคุณภาพให้เป็นที่ประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรมจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนทุกฝ่ายในรั้วมหาวิทยาลัย ดังแนวคิดตอนหนึ่งของ พลอ.เปรม ติณสูลานนท์, ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ (2548) ที่กล่าวว่าค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่ยังเชื่อว่าความร่ำรวยสามารถสร้างชื่อเสียงเกียรติยศและฐานะได้ จึงมีคนจำนวนไม่น้อยรีบสร้างความร่ำรวยโดยไม่แยแสต่อจริยธรรมที่จะอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม ดังนั้น สิ่งหนึ่งที่คิดว่าไม่มีในตำราก็คือ จะสร้างจิตสำนึกของคนอย่างไรให้มีความรัก เพราะมีคำกล่าวกันว่า ความรักเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นความปรารถนา เป็นความห่วงหาอาทร ใครก็ตามที่มีความรัก ย่อมมุ่งพยายามที่จะให้สิ่งที่เรารักมีความสุข มีความเจริญ มีความมั่นคงได้ สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามของเราก็เฉกเช่นเดียวกัน จะต้องตั้งคำถามว่า เราจะเสริมสร้างทรัพยากรบุคคลอย่างไรให้มีจิตสำนึก รัก ห่วงแทน และจงรักภักดีต่อมหาวิทยาลัยของเรา เพราะเมื่อใดที่เรามุ่งสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีจิตสำนึกที่ดีตระหนักเรื่องการบริหารขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่เน้นถึงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม เราก็จะมุ่งมั่นเพื่อมหาวิทยาลัย และจะมุ่งมั่นที่จะนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างแท้จริงและมีคุณภาพ ดังคำกล่าวที่ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า “To love is not to give to love, is to care” ที่น่าจะให้ความกระจ่างชัดว่า การจะกระทำกรสิ่งใด ถ้าเราไม่มีความรักในสิ่งนั้นก็ป่วยการเปล่า ไม่มีทางสำเร็จ ผู้บริหารหรือบุคลากรคนใดที่มีความรู้รัก ห่วงแทน และจงรักภักดีต่อมหาวิทยาลัยหรือองค์กรของตน เขาเหล่านั้นก็จะตระหนักและใส่ใจในการนำหลักธรรมาภิบาลมาขับเคลื่อนในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเลิศ เป็นธรรม โปร่งใส จริงใจ ตรงไปตรงมา ทำಯที่สุดก็จะนำมาซึ่งความเป็นปึกแผ่น เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ส่วนชุมชน สังคมและประเทศชาติก็จะมีรากฐานทางการศึกษาที่เป็นสถาบันในการอบรมสั่งสอน ขัดเกลาบุคลากรที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะเป็นเมล็ดพันธุ์และต้นกล้าในการพัฒนาประเทศชาติ บ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า มั่นคง ยั่งยืนสืบไป....”

การศึกษาการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลของการวิจัยจะนำมาซึ่งแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนักน้อย หากวิจัยฉบับนี้เกิดข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยก็ขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า

1. **ด้านหลักนิติธรรม** รายชื่อที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดที่ควรตระหนักและใส่ใจในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ ประเด็นการปฏิบัติราชการที่จะต้องมีการใช้อำนาจในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม
2. **ด้านหลักคุณธรรม** รายชื่อที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดที่ควรตระหนักและใส่ใจในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ ประเด็นการปฏิบัติราชการที่จะต้องมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องมีคุณธรรมในการบริหารจัดการ เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงาน ฯลฯ
3. **ด้านหลักความโปร่งใส** รายชื่อที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดที่ควรตระหนักและใส่ใจในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ ประเด็นการปฏิบัติราชการที่จะต้องมีการเผยแพร่ สื่อสาร และทำความเข้าใจในวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงานและสาธารณชนโดยทั่วไป
4. **ด้านหลักการมีส่วนร่วม** รายชื่อที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดที่ควรตระหนักและใส่ใจในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ ประเด็นการปฏิบัติราชการที่จะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและปรับปรุงการทำงานเมื่อได้รับข้อเสนอแนะ
5. **ด้านหลักสำนึกรับผิดชอบ** รายชื่อที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดที่ควรตระหนักและใส่ใจในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ ประเด็นการปฏิบัติราชการที่ผู้บริหารจะต้องมีการสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องของแผนรวมขององค์การแก่ทุกคนที่รับผิดชอบ
6. **ด้านหลักความคุ้มค่า** รายชื่อที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามแสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดที่ควรตระหนักและใส่ใจในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ ประเด็นการปฏิบัติราชการที่จะต้องมีการบริหารจัดการด้วยความประหยัด

มีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้องกับแผนงาน สามารถบริหารงานที่มีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ซึ่งผลรายข้อของแต่ละด้านที่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้แสดงความคิดเห็นว่าอยู่ในอันดับน้อยสุดนั้น ทำให้เราได้เห็นว่าการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ปัจจัยที่นับว่าเป็นหัวใจสำคัญคือ การเข้ามามีส่วนร่วมของทุกคนทุกฝ่ายเพื่อให้การปฏิบัติราชการของอาจารย์ทุกคน นำไปสู่การพัฒนาในทุกๆ ด้าน และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ให้นำไปสู่แนวทางและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัย ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กรณีศึกษาอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และหน่วยงานต่างๆ ที่นำหลักธรรมาภิบาลมาเครื่องมือในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน ทั้งหมด 6 ด้าน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อทำให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ว่าเป็นไปในทิศทางใด ตลอดจนสามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการศึกษามาพัฒนาและสร้างรูปแบบการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติราชการในยุคการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ณาและได้รับการสนับสนุนจาก โครงการจัดตั้งคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน จนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.
- คณิน บุญสุวรรณ. (2540). “การเข้าถึงธรรมาภิบาลตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540”. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.kpi.ac.th>
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). การพัฒนาตัวแบบการจัดสรรคั้งประมาณสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบกระจายอำนาจ. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 13(3), 83-107.
- ณดา จันทร์สม. (2546). *ธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจ*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เตือนใจ ฤทธิจักร. (2550). *ธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของบุคลากร สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.

เปรม ตินสุถานนท์. (2548, 11 กรกฎาคม). “จริยธรรมการบริหารภาครัฐ”. *มติชน*, น. 2.

ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และรัชณี ตรีภู. (2549). *ธรรมาภิบาล (Good Governance) กับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

อานันท์ ปันยารชุน. (2542, 11 กรกฎาคม). “มุมมองนายอานันท์”. *มติชน*, น. 2.

Best, J. W. (1970). *Research in Education*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc,